

زنجیره‌ی چیز که قورئانیه کان
(1)

که شتی رزگار بهون

منندی اقرأ التقفیی

www.igra.afhamontada.com

و / زانا کریم

ن / عاطف عبدالرشید

منتدى اقرأ الثقافي

www.iqra.afhamontada.com

زنجیره ی چیرۆکه قورئانیه کان

(1)

که شتی رزگار بوون

ن/عاطف عبدالرشید

و/زانا کریم

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ناوې زنجیره: زنجیره ی چیرۆکه قورنایه کان

ناوې په رتوک: که شتی رزگار بوون

نوسینی: عاطف عبدالرشید

وهرگیړانی: زانا کریم

تیراژ: ۱۰۰۰ دانه

نایپ و دیزاین: کوۆمپوینته ی یاد

ژماره ی سپاردن: ژماره ی (۱۳۸۰) ی سالی (۲۰۰۹)

له بلاؤکراوه کانی کتیبخانه ی (مه حوی)

هه ولیږ/بازاری روۆشنبیری

صافی چاپ پارینراوه بو وهرگیړ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ده سلیپیک

خوای گهوره و میهره بان دروستکاری ئهم بونه و هره یه، و بهر یوبه ری هموو ئهو شتانه یه که له ناو ئهم بونه و هره دایه، و ناگاداری شته به سهر هموو باندا، له قورانی پیروژدا چه ندین به سه رهات و چیرۆک هاتوو که باس له ده سه لات و گه ره یی خودا و هند ده کهن، به و شیوه ی که خوای گهوره هه رشتیکی بویت ده ییات، به جوړیک که فه رمانی پیکرد بیه (کن) ئه ویش یه کسه ر ده بیّت (فیکون).

که شتی پیغه مبه ر نو حییش (سلای خوای له سه ر بیّت) یه کی که له و چیرۆکانه ی که قسه ئه کات ده رباره ی ده سه لات ی خوای گهوره، وه هه و آلمان پی ئه دات که چون خوای به ده سه لات بی باوه رانی له ناو بر دوو نو قمی ئاوی کردن، وه له به رامبه ریشدا ئیمان دارانی رزگار کرد و سه رفرازی دنیا و دواروژی کردن، ئاله م په رتوو که دا ده زانین و فی رده بین به سه رهاتی نوح و په ند و ئاموژگاری لی و ه رده گرین، وه ئهم چیرۆک به مان روون ده کاته وه که ده سه لات ی خوا چه نده گهوره و فراوانه وه به مان روون ده کاته وه که سه رفرازی و براوه یی و به خته وه ری ته نها له گوپرایه لی خوای گهوره دایه...

پیاوه چاکه‌کان

خوای په‌روه‌ردگار مروّقی دروست کردووه، وه ته‌نہا ئه‌ویش ریژی لی ناوه، به جوړیک که به‌ریژی کردووه به‌سه‌ر دروست‌کراوه‌کانیدا، وه ناز و نیعمه‌نیکی زووری رشتووه به‌سه‌ر ئاده‌میزاددا، چ به نهینی بیّت یاخود به ئاشکرا، وه په‌روه‌ردگار هه‌موو کات چاکه‌ی ده‌ویّت بوّ به‌نده‌کانی و، ده‌یه‌ویّت به تاک و ته‌نهایی بیهرستین و به چاکیش بیناسین، خوای بالآده‌ست ده‌فهرمویت:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ الذاریات ۵۶

واته: بیگومان من په‌ری و ئاده‌میزادم دروست نه‌کردووه ته‌نہا بوّ ئه‌وه نه‌بیّت که من بیهرستن و فه‌رمانبه‌ردارم بن. وه پیغمبه‌ر ئاده‌میش ئه‌م راستییه‌ی ده‌زانی بوّ په خوی و مندالّه‌کانی ته‌نہا خویان ده‌په‌رست، وه له ژیاناندا هیچ هاوتاو هاوه‌لیکیان بوّ خوا برپار نه‌دا، تا ئه‌وه‌ی که مردن و گه‌رانه‌وه بوّ لای خوای خوشه‌ویست، پاش (۱۰) سه‌ده دوا‌ی ئادم (سه‌لامی خوای لیبیّت) پنچ پیاوچاک و پیاوباش هه‌لکه‌وتن که پیمان ده‌وترا:

{ ۱. وه د ، ۲. سوواع ، ۳. یه‌غوس ، ۴. یه‌عوق ، ۵. نه‌سر }

ئهمانه له ناو خه‌لکی ئه‌و سه‌رده‌مه‌دا ناسراو بوون به که‌سانی

خواناس و پاریزکار و بهندانی چاکی خوای گهوره، وه ههموو خه‌لکی
 ئهوانی خو‌شده‌ویست و گوپرایه‌لی ئهوان ده‌بوون و ههموو کات
 شوینکته‌وتهی ئهوان ده‌بوون، به‌لام له ناکاودا روداویکی دلتته‌زین
 روی دا له ناو خه‌لکیدا، ئه‌ویش بریتی بوو له مردنی هر پینجیان،
 خه‌لکی به مردنی ئهوان زور بی‌تاقت و په‌ریشان و غه‌مباربوون.

بت په‌رسلتی

شه‌یتان له کاتی مردنی ئه‌و پیاوه چاکانه‌دا به فرسه‌تی زانی و
 خه‌ته‌ره و خه‌پالی خرابی کرده ناو دله‌کانیا‌نه‌وه و فه‌رمانی پیکرد
 که بچن په‌یکه‌ر له شیوه‌ی ئه‌و پینج پیاوچاکه‌دا بتاشن بو‌ئه‌وه‌ی
 هه‌رگیز ئه‌وانیان له بیر نه‌چیت‌ه‌وه و ههموو کات له به‌رچاویاندا
 بی‌ت، ئه‌وانیش وه‌سوه‌سه‌که‌ی شه‌یتانیا‌ن قبول کرد و له‌سه‌ر
 شیوه‌ی ئه‌و پیاوچاکانه‌دا پینج په‌یکه‌ری گه‌وره‌یان دروست کرد،
 له‌سه‌ره‌ه‌ر په‌کی له و بتانه‌ش ناوی په‌کی له و پینج پیاوه چاکه‌شیا‌ن
 نوسی، روژ به‌روژ هی‌واش هی‌واش شه‌یتان به‌ره‌و گومرایی ده‌بردن،
 هه‌روه‌کو چون وه‌ختی خو‌ی ویستی ئاده‌م و کوره‌کانی گومرا بکات
 هه‌ر به‌وشیوه‌یه‌ش ده‌یویست خه‌لکی ئه‌و ناوچه‌یه‌ش گومرا و
 سه‌رلیشیواندن بکات، وه ده‌یویست بیانبات به‌ره‌و ریگی بی‌یاوه‌ری
 و هاوه‌لدانان بو‌خوای گه‌وره، چونکه پی‌وابوو که ئاده‌م بوو به

هوکارى ئەوھى كە خوا لە رحمەت و مېھربانى خۆى دوورى
خستەو، لە كاتىكدا خۆى بە گەورە زانى و سوچدەى بۆ ئادەم
نەبرد، پەروەردگارېش پېى فەرموو: ﴿قَالَ يٰٓإِبْلِيسُ مَا لَكَ اَلَّا

تَكُوْنَ مَعَ السَّٰجِدِيْنَ﴾ العجر (۳۳۱)

واتە: ئەى ئىبلىس ئەوھ بۆ لە گەل كړنووش بەراندان نیت؟

بەلام شەيتانى خۆى بە زل زان لە وەلامدا وتى: ﴿قَالَ لَمْ

اَكُنْ لَّا سَجْدًا لِْبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ﴾ العجر

(۳۳۱)

واتە: من ئەوھندە انزم و بچوكا نەبووم كړنووش بەرم بۆ
بەشەرېك كە تۆ دروستت كړدوو لە قورېكى وشك كە پېشت
قورېكى رەشباو و ترشاو بوو؟!

بەم شېوھە پەروەردگارېش لە رحم و بەزەى خۆى دوورى
خستەو و دەرى كړد و پېى فەرموو ﴿قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ

رَجِيْمٌ ﴿٦﴾ وَاِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ اِلَى يَوْمِ الدِّينِ﴾ العجر (۳۵-۳۴)

واتە: كەواتە دەرچۆ چونكە بەراستى تۆ نەفرين لىكراويت،
بەراستى نەفرينى خوات بەردەوام لەسەرە هەتا رۆژى دواى.

تالیڤه‌دا شه‌یتان به‌لینی دا هه‌رچی نه‌وه‌ی ئاده‌م هه‌یه هه‌لیان
 خه‌له‌تینی و له خه‌شته‌یان به‌ریت و ریکای راست و ریکای چاکیان لی
 ون بکات، ته‌نبا که‌سانی دلسۆز و بۆ خوا سو‌لحاو نه‌بیت که
 ناتوانیت به‌سه‌ریاندا زال ببیت، په‌روه‌ردگارمان بۆمان ده‌گیرپته‌وه
 که شه‌یتان وتی ﴿ قَالَ رَبِّ مَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ
 وَلَا أَغْوِيَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤١﴾

الحجر ٣٩-٤٠

واته: ئیبلیس (به بوغز و هه‌ساده‌ته‌وه) وتی: په‌روه‌ردگارم،
 ماده‌م به هۆی ئه‌و ئینسانه‌وه منت سه‌رلیشپواو کرد شه‌رت بیت
 له زه‌ویدا هه‌موو گونا‌ه و لادان و تاوانیکیان لا جوان و شیرین که‌م
 و هه‌ر هه‌موویان سه‌رلیشپواو و سه‌رگه‌ردان بکه‌م، بیجکه له
 به‌نده‌دلسۆز و پوخته‌کانی خۆت نه‌بیت (چونکه دلیان به باوه‌ر به تۆ
 و به یادی تۆ ئاوه‌دانه، هه‌ول و کۆششی من بۆ ویل کردنیان
 ناکامه).

به‌م شیوه‌یه شه‌یتان چوو بۆ لای ئه‌و که‌له و رۆژ به رۆژ
 وه‌سوه‌سه و خه‌یالی خرابی ده‌خسته دل‌ه‌کانیانه‌وه، به به‌لگه‌ی
 ئه‌وه‌ی ده‌یوت: ئه‌مانه که‌سانیکی پیاوچاک بوون و کرده‌وه‌کانیان
 زۆر چاک بووه و هه‌رگیز له ژبانیاندا سه‌رپه‌یچی خویان نه‌کردووه و
 ته‌نبا خویان په‌رستووه و، به‌شێوه‌ی تێبین ته‌نبا بۆ ئه‌کرد، وه‌کو بلیی

شهیتان خه‌ریکی ئاموژگاری خیر بوو بویان، به‌لام له‌ژیر ئه‌و
 وه‌سوه‌سانه‌یدا چه‌ندین مه‌به‌ست و نیازی گلاو و پیسی هه‌بوو، وه
 له‌ راستیدا له‌ ریگی ئه‌و وه‌سوه‌سه و خه‌ته‌رانه‌یه‌وه چه‌ندین
 ده‌رگای شه‌ر و خراپه‌ی به‌ رووی ئه‌و خه‌لکه‌دا کرده‌وه، تا‌کو
 گوم‌رایان بکات و وایان لی به‌سه‌ر بی‌نییت که سه‌ریچی خوای
 گه‌وره بکه‌ن، سه‌ریچییه‌کی زۆر زۆر گه‌وره که ئه‌ویش شه‌ریک و
 هاوه‌ل دانان بو خوا، پاش ئه‌وه‌ی خه‌لکی په‌یکه‌ره‌کانیان له‌ سه‌ر
 شیوه‌ی پیاو چاکه‌کاندا دروست کرد زۆر کات هه‌بوو سه‌ردانی ئه‌و
 په‌یکه‌رانه‌یان ده‌کرد له‌ لای په‌یکه‌ره‌کاندا داده‌نیشتن و هه‌موویان
 ده‌که‌وتنه‌ باسی ئه‌و پیاو باشانه، وه‌ قسه‌یان ئه‌کرد له‌ باره‌ی ئیمان
 و خواناسی و پاریزگاریانه‌وه، به‌م جو‌ره ئه‌و خه‌لکه‌ ماوه‌یه‌کی زۆر
 له‌سه‌ر ئه‌م شیوازه به‌رده‌وام بوون؛ پاش ئه‌وه‌ی ئه‌م کومه‌له‌ مردن
 و دونیایان به‌جی‌پیشت، شه‌یتان هه‌ر وازی نه‌و قه‌ومه‌ نه‌هینا و
 هه‌موو کات ده‌یویست وایان لی‌بکات که هاوه‌ل بو خوا دابنن، ئه‌وه
 بوو کاتی‌ک منداڵ و نه‌وه‌کانیان گه‌وره بوون ئه‌وان زیاتر و زیاتر
 ریزیان له‌ په‌یکه‌ره‌کان ده‌گرت و به‌گه‌وره‌یان داده‌نان، له‌م کاته‌دا
 شه‌یتانیش به‌ هه‌لیکی زۆر چاکی زانی و خه‌ته‌ره‌و خه‌یالی ده‌خسته
 ناو دل‌ه‌کانیانه‌وه و پیی ده‌وتن: باو و باپیرانتان ئه‌م په‌یکه‌رانه‌یان
 ده‌په‌رست بو‌یه پ‌یویسته ئیوه‌ش وه‌کو ئه‌وان بیانه‌پرستن و زیاتر
 له‌وان ریز و قه‌دریان بگرن.

تالیروهه خه لکی دهستیان کرد به په رستی ئه و په پیکر و بتانه،
 ئا ئه مه بوو بو یه کهم جار بت په رستی له سهر زه ویدا کرا و بو
 یه کهم جار غه پیری خوا به خوا زانرا و سوجهی بو برا، هه موو
 خه لکه که که له ری و هه سوه سه کانی شه ی تانه وه ئه و پینج په پیکره یان
 کرد به هاوه لی خودا و گومانیان وابوو که به ندا به تی کردن بو ئه م
 بتانه هو ی نزدیک خه ره وه یانه له خوی گه وره، بو یه هه موو کات
 کړنوش و سوجه یان بو ده بردن و به چوار ده ور یاندا ده سورانه وه
 و ته وافیان ده کردن و هه رچی ئاژه لی چاک و باش بوایه بو یان
 ده کردن به قوربانی، چونکه به گومانی خو یان پیمان وابوو
 چاکه کردن به رام بهر ئه م په پیکه رانه هو ی نزدیک بوونه وه یانه له
 خوی گه وره.

روژ به روژ شه ی تان زیاتر دلی خوش ده بو پیمان، وه هه موو
 کات هه ولی ده دا زیاتر خوشه ویستی و گه وره یی بته کان له ناو
 دلیاندا بچینی ت، ئه م کاره ی شی کرد و تیایدا سه رکه وتوو بوو، به
 جوړیک که خه لکه که هی هی نایه قه ناعه ت و بیرو باوه رپیک که
 بو چونیان وابوو که نه خیر ئه م په پیکه رانه خوا گه وره کانن و هه موو
 کار و باریک به ده ست ئه مانه یه، مردن و زیان، رزق و خیر و شه ر
 و... هه مووی له لایه ن ئه مانه وه فه رمانی بوونی یان نه بوونی
 ده دریت.

وه به وهسوهسهکانی پئی دهوتن: ئەم پهیکهراڤه دهتوانن
هه‌موو به‌لاو موسیبه‌تیک بگه‌رینه‌وه و ره‌ددی بکه‌نه‌وه، وه
هۆکاری نه‌بوونی هه‌ر به‌لایه‌ک له چاکه‌ی ئەمانه‌وه‌یه.

بهم شیوه‌یه ئەو خه‌لکه دهستیان دایه بته‌رستی ئەو پینج
په‌یکه‌ره و شه‌و و روژ به دیاریانه‌وه خۆیان خه‌ریک ده‌کرد به
کرنوش و سوچه و لالانه‌وه و پارانه‌وه لییان، وه هه‌رچی خواردنی
خۆش و به‌تام ببوایه ده‌یانیه‌نا و له به‌رده‌می ئەواندا دایان ده‌نا،
وه هه‌رچی ئازهلێ چاک و باشیان چنگ بکه‌وتایه ده‌یانیه‌نا و
له‌به‌رده‌می ئەم بتانه‌دا ده‌یانکرد به قوچی قوربانی.

ئاوا بهم جوژه شه‌یتان فیلی لی کردن و گومرایی کردن و له
خوای تاک و ته‌نها و بیهاوه‌ل ویلی کردن.

یه که هم نیردر او

پاش ئه وهی خه لکه که بهم شیوه یه ده ستیان کرده په رستنی
 غهیری خوا خوا ی گه ورهش بیغه مبه ریکی بو ناردن که ناوی (نوح) بو
 سلأوی خوا ی لی بی، ئه م بیغه مبه ره بانگی کردن بو ئیمان هیئان و
 په رستنی خوا ی تاک و نه نها، وه بانگی ده کردن تا وه کو ها وه ل و
 هاوتا بریار نه ده ن بو پهروه ردگار، و فه رمانی پی ئه کردن که دوور
 بکه ونه وه له سوژده بردن بو ئه و بتانه و خو یان به دوور بگرن له
 قوربانی کردن بو یان و ته واف کردن به ده وریندا، وه هه موو کاتی
 پی ده وتن:

﴿ قَالَ يٰقَوْمِ اِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢١﴾ اَنْ اَعْبُدُوا اللّٰهَ
 وَاتَّقُوهُ وَاَطِيعُوْنَ ﴿٢٢﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجْكُمْ اِلَىٰ اَجَلٍ
 مُّسَمًّى ۚ اِنَّ اَجَلَ اللّٰهِ اِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ ۗ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿٢٣﴾﴾

نوح (۲۱-۲۴)

واته: ئه ی قهوم و هوژ و گهلم من بیگومان بیدار که ره وه یه کی
 ئاشکرام بوئان، داواتان لی ده کهم که هه ر خوا په رستن و له
 خه شم و قینی خوئان بهار بزن و فه رمان به رداری منیش بن، ئه و کانه
 خوا له گونا هه کانتان خو ش ده بییت و ده تانه بیلیته وه بو کاتیکی دیاری

کراو، بیگومان کاتی دیاریکراوی خوا وهختیک پیش دیت، به هیچ شیوهیهک دواناکهوییت ئه گهر بتانزانیایه.

بهم جوړه نوح ههموو کات سوور بوو لهسه ر ئه وهی که له بیباوه ری و نه زانی ده ریان بیبیت و بیانبات به ره و ریگای زرگاری و سهرفرازی، وه ئه و هیچ شتیکی له وان نه ده ویست ته نها خیر و چاکهی ئه وان نه بیت، وه زور به سوژ و نهرم و نیانی و میهره بانی گفتوگوی له گهل ده کردن و، به ههموو هوکار و ریگایهک بانگی ده کردن و زور به په رویشیه وه بیی ده وتن ﴿يَنْقُومِ آعْبُدُوا اللَّهَ مَا

لَكُمْ مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنَّيْ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾

الأعراف: ۱۵۹۱

واته: ئهی گهل و هوژم ئیوه ههر خوا بیهرستن، چونکه جگه له و زاته خوایه کی ترنان نییه، به راستی من ده ترسم له روژیکی گوره دا توشی به لاو سزایه کی زور سهخت ببن.

وه نوح پیغمبره سلای خوی لبیت له ناو ئه و خه لکه دا ناسراو بوو به که سیکی ده ست پاک و راستگو و ئه مین، وه ههر گیز داوای مال و سامان و پله و پایهی لی نه ده کردن له به رامبر ئه و قسه خیرانه دا که بوی ده کردن، به لکو دروشم و ئامانجی ته نها و

ته‌نهایی ته‌ن‌ها خوا بوو، ده‌یفه‌رموو ﴿وَنَقَوْمٍ لَّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ

مَالًا إِنَّ أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ هود (۱۳۹)

واته: ئە‌ی خ‌زمه‌کانم (خۆ من) له بری ئە‌م بانگه‌واز و
ئامۆزگاریانه‌م داوای هیچ مال و خه‌رجیتان لی ناکه‌م، کری و
پاداشتم ته‌ن‌ها لای خوایه.

وه پیغه‌مبه‌ر نوح سلاوی خ‌وای لی‌بی هه‌موو کات هانی ده‌دان
که بیر بکه‌نه‌وه له دروستکراوه‌کان، تاوه‌کو بو‌یان ئاشکرا بی‌ت که
هه‌موو شته‌کان که‌سیک هه‌یه دروستی کردوون و به‌رپوه‌یان
ده‌بات، وه هه‌موو کات پی‌ ده‌وتن:

بیر بکه‌نه‌وه له بونه‌وه‌ر و ئە‌وه‌ی تی‌یدایه به چه‌ندین شی‌وه و
شی‌واز، ده‌یویست وایان لی‌بکات که به عه‌قل و ژیری و
بیرکردنه‌وه‌ی زۆریان خ‌وای ئاقانه‌یان پی ئاشنا بکات، وه پی
ده‌فه‌رموون:

﴿مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿۳۱﴾ وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ﴿۳۲﴾

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا ﴿۳۳﴾ وَجَعَلَ الْقَمَرَ

فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿۳۴﴾ وَاللَّهُ أَنْتَبَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ

نَبَاتًا ﴿۳۵﴾ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ﴿۳۶﴾ وَاللَّهُ

جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بَسَاطًا ﴿١٣﴾ لَتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَا جًا ﴿١٤﴾ نوح

(۱۳-۱۴)

واته: ئەوه چیتانه ئیوه قەدری خوا نازان، بۆ ریزی بۆ دانائین و لئی ناترسن خو ئیوه پیشتەر نه بوون، هەر خوا خوئی به چند قوناغدا ئیوهی تیپه راند و دروستی کردن، ئایا سهرنجتان نه دا چون خوا هوت چین ئاسمانی دروست کردوه؟! مانگی کردوته روناکی تیایاندا و خویشی داگیرساندوه، هەر خوا ئیوهی له خاکی زهوی به دیپیناوه و پیی که یاندوون.

باشان ده تانمرییت و ده تانخانه وه ناوی، ههرکاتیش بیهویت دهرتان ده هییته وه، ههر ئەو خواجه زهوی بۆ راخستوون اچۆنتان بویت و بوچیتان بویت به ده ستانه وه دیت تا به ائاره زووی خوئان پیایدا بگه رین له ریگه فراوانه کاندا.

ئابهم شیوه جوانه، بهم قسه گه وره و به نرخانه بانگه وازی ده کرد بۆ لای خوی گه وره، چونکه نوح ئەوهی ده زانی که نه نها خوا شایه نی په رستن و قوربانی بو کردنه، وه ده یزانی هه موو دروستکراوه کانیش مولکی ئەو خوابه ن و پیویسته هه مووشیان هەر خوا به رستن.

بیباهوی و سه‌سه‌قتی

پیغمبر نوح (سلّوی خوی لیبیت) به‌رده‌وام بانگی گه‌ل و
 هۆزه‌که‌ی ده‌کرد بۆ په‌رستی خوی تاک و ته‌نها و خودوور
 خسته‌وه له هاهه‌ل و شه‌ریک قه‌راردان بۆی، به‌لام ئه‌وان پشتیان
 ده‌کرده نوح و گوپیان نه‌ده‌دا به قسه به‌سوود و پر و اتاکانی، له
 هه‌ر شوپینیکیشه‌وه نوحیان بدیبایه رایان ده‌کرد و لیبی دوور
 ده‌که‌وته‌وه، پۆشاکه‌کانیان ده‌دا به‌سه‌ر و چاویاندا و ده‌سته‌کانیان
 ده‌خپیه ناو گوپکانیانه‌وه و روویان وه‌رده‌گیرا له نوح تاوه‌کو
 به‌قسه‌ی خویان وازیان لی بهینیت، به‌لام پیغمبر نوح سلّوی
 خوی لیبیت هیچ کات بی ئومید نه‌بوو له هیدایه‌ت دانیان، بۆیه
 شه‌و و روژی خسبووه سه‌ر یه‌ک و له ئاشکرا و له نهینیدا بانگی
 ده‌کردن بۆ لای خوا و، خه‌لوه‌تی له‌گه‌ل په‌روه‌ردگارا ده‌کرد و
 ده‌یفه‌رموو ﴿رَبِّ اِنِّی دَعَوْتُ قَوْمِی لَیْلًا وَنَهَارًا ﴿١﴾ فَلَمْ یَزِدْهُمْ
 دُعَاۤیَیْ اِلَّا فِرَارًا ﴿٢﴾ وَاِنِّی کُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوْا
 اَصْبَعَهُمْ فِیْٓ اٰذَانِهِمْ وَاَسْتَعْشَوْا نِیَّابَهُمْ وَاَصْرُوْا وَاَسْتَكْبَرُوْا
 اَسْتَكْبَارًا ﴿٣﴾ ثُمَّ اِنِّی دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿٤﴾ ثُمَّ اِنِّی اَعْلَنْتُ لَهُمْ
 وَاَسْرَرْتُ لَهُمْ اِسْرَارًا ﴿٥﴾ نوح ۵۱-۸۹

واته: پهروهردگارا من به شهو و بهرؤژ بانگی قهوم و گهلهکهم کرد (بؤ یه کخواناسی و پاریزکاری) کهچی بانگهوازه کهی من هیچی زیاد نه کرد، نهنہا راکردنیان نه بیئت، بهراستی من هه موو جاریک که بانگهوازم ده کردن تا لییان خوش بیئت، پهنجہیان دهخسته گوچکه یانهوه تا نه بیستن، جلهکانیان بهسهر خوږاندا دہدا تا نه مینن، زؤر گهرم بوون لهسهر بیباوهری و خوږان بهزل دہزانی و لوتبہرز بوون، پاشان من به ئاشکرا بانگم دہ کردن و اوتارم بؤ دان، ئینجا من به روونی و بی پردہ هه موو شتیکم بؤ باس کردن، هندی جاریش به نهینی قسم بؤ دہ کردن اتاکه تاکه و خیزانه کانیان).

بہم شیوہ یه نوح لهسهر ئہم حال و بارہی بهردہوام بوو، وه ہر بانگی دہ کردن بؤ خواناسین، بہ بی ہیچ دوودلی و بی ئومیدییہک (۱۹۵۰ سال) بانگی کردن بؤ پهرستنی خوی گہورہ، وه ہر کاتیک گہله کہی روویان لی وه رگیرایہ ئہو کومہ لیک ریگاو هوکاری تری ئہ گرتہ بہر، تاوہ کو وایان لی بکات ئیمان بہینن بہ خوی تاقانہ، زؤر بہ میہرہ بانی و بہ سوژی گفتوگوی له گہلدا دہ کردن، زؤر بہ ہیمنی و لهسهر خوږییہ وه له گہلیاندا هہ لسوکہ وتی دہ کرد، چونکہ دہیزانی ئہرکی سہرشانی بریتیہ له شارہزا کردنیان بؤ سہر ریگہی جوان و بلندی ئیسلام، وه دووریان بخاتہ وه له پهرستنی بتہکان و، نزیکیان بخاتہ وه له خوی میہرہ بان

و به‌ندایه‌تی کردنی تاک و تهنه‌ایی بو ئه‌و، به‌لام ئه‌وان روژ به روژ بی باوه‌ری و که‌لله ره‌قییه‌که‌یان زیادی ده‌کرد و هه‌موویان کو‌ده‌بوونه‌وه و به‌رامبه‌ر به‌و پی‌غه‌مبه‌ره دلسۆزه راده‌وه‌ستان و دوژمنکارییان به‌رامبه‌ر ده‌نواند و گالته‌یان پی‌ ده‌کرد، وه هه‌مووکات له‌گالته‌کانیاندا پێیان ده‌ووت: ئه‌و که‌سانه‌ی که شوپنکه‌وته‌ی تۆن و ئیمانیاں به‌ تۆ هیناوه که‌سانی لاواز و هه‌ژار و داماون، وه هه‌چ که‌سیکی ده‌وله‌مه‌ند و خاوه‌ن ریز و پله و پایه دوا‌ی تۆ ناکه‌ویت، وه ده‌وله‌مه‌نده‌کان پێیان ده‌ووت:

﴿ مَا نَرٰكَ اِلَّا بَشْرًا مِّثْلَنَا وَمَا نَرٰكَ اَتَّبَعَكَ اِلَّا الَّذِيْنَ هُمْ اَرَادُوْا بَادِيَ الرَّايِ وَمَا نَرٰى لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كٰذِبِيْنَ ﴾ هود ۴۷

واته: ئیمه تۆ ته‌نها وه‌ک به‌کیک له‌ خو‌مان ده‌بینین و نابینین ئه‌وانه‌ی شوپنی تۆ که‌وتوون جگه له‌وانه‌ی که هه‌ژار و داماوه‌کانمان و دووربین نین و ژبریاں که‌مه و ساده‌ن، هه‌روه‌ها نابینین ئیوه هه‌چ شتیکی زیاترتان به‌سه‌ر ئیمه‌دا هه‌ییت، به‌لکو ئیمه واگومان ده‌به‌ین ئیوه درۆزن.

پاشان ئەو كۆمەلە بېباوەرە داوايان لە نوح كرد كه ئەو فەقير
 و ھەزارانە لە خۆی دوور بختاوە و دەریانبكات، پېغەمبەر نوحیش
 پێی وتن:

﴿وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ الشعراء (۱۱۴)

واتە: من ھەرگیز ئیمانداران دەرناکەم و ادلیان نائیشینم
 بەم شیوەیە بېباوەران ھەموو کات نوحیان تۆمەتبار ئەکرد بە
 قەسە ناشرین و بێ مەعنا، جارێک پێیان دەوت ئەمە گومراپە
 ﴿قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرُكَ فِي صَلَلٍ مُّبِينٍ﴾ الأعراف (۶۴)
 واتە: دەستەى دەسەلاتداری قەومەكەى وتیان: بەراستی ئیمە تۆ
 لە نیو گومراپەكی ئاشكرادا دەبینین، وە جارێكیش تۆمەتباریان
 دەکرد بەوەى كه كەسێكى درۆزنە، یاخود كەسێكى شینە، بەلام
 پېغەمبەر نوح ادرودى خۆى لەسەر بێت! ھەموو کات ئارامى
 دەگرت لە بەرامبەرى ھەموو قەسە ناخۆشەکانیاندا، تەنانەت
 ھاوسەرەكەى خۆى بە خەلكى دەوت برۆى پێ مەكەن چونكە
 كەسێكى ناتەواوە و من زانام بە نەپینەكانى، وە ھەر كاتێكیش
 بیزانایە كەسێك ئیمانى پێ ھیناوە خێرا دەچوو بو لای و پێی دەوت
 پاشگەز بەرەووە چونكە نوحى ھاوسەرم كەسێكى ناتەواو و شینە وە
 تەنانەت كورەكەى خۆى ئیمانى پێ نەھینا و باوكى بە ناتەواو دەدا
 لە قەلەم...

بهم شیوهیه روژ به روژ که له رهقی و دوژمانیه تییان بهرامبره
 بهو پیغمبهره خوشهویسته زیادی ده کرد و زیانر دل رهقتر
 ده بوون بهرامبهری، پیغمبهر نوحیش اسلاوی خوای لهسه ر بیته
 خه ریک بوو بی هیوا و بی ئومید ده بوو، پهروه ردگاریش نیگای بو
 کرد و پیی فرموو ﴿وَأَوْحِ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِن
 قَوْمِكَ إِلَّا مَن قَدْ ءَامَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ هود

۱۳۶۱

واته: (سهره نجام) وهی و په یامی خوا ره وانه کرا بو نوح که
 چاک بزانه به راستی هه رگیز که سیتر بر او ناهینیت له قه و مه که ت
 جگه له وهی که به راستی ئیمانی هیناوه، که و ابو خه فته بار مه به
 بهو کرده وه ناشرین و ناپه سه ندانه ی ئه نجامیان ده دا.

ئه وه بووو بهم شیوهیه نوح هه ر چه ندی قسه ی بو ده کردن و
 ئاموژگاری ده کردن هیچ سوود و قازانجیکی نه بوو، تا ئه وه بوو
 هه ره شهی کوشتن و به رد بارانیان لی کرد ﴿قَالُوا لَئِن لَّمْ تَنْتَه

يَنُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ﴾ الشعراء (۱۱۶)

واته: وتیان ئه ی نوح ئه گه ر کول نه ده یته و کو تایی بهم
 باسانه نه هینیت به راستی له ره جم کراوان ده بیته و (به رد بارانت
 ده که یه).

ٲه وه بوو ٲیغه مه بر نو حی ش اسلاوی خوی له سه ر بیٲا نرای
 کرد و فه رموی ﴿رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَی الْأَرْضِ مِنَ الْكٰفِرِیْنَ دَیَّارًا
 ﴿٢٧﴾ اِنَّكَ اِنْ تَذَرَهُمْ یُضِلُّوْا عِبَادَكَ وَلَا یَلِدُوْا اِلَّا فٰجِرًا
 كَفَّارًا ﴿٢٨﴾ رَبِّ اَغْفِرْ لِّیْ وَلِوَالِدَیْ وَلِمَنْ دَخَلَ بَیْتِیْ مُؤْمِنًا
 وَلِلْمُؤْمِنِیْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِیْنَ اِلَّا تَبٰرًا ﴿٢٩﴾ نوح (٢٦-٢٨)

وانه: په روه ردگراهیچ كه سیك له بی بروایان له سه ر زه ویدا
 مه هیله و توویان بیره، چونكه به راستی نه گهر تو وازیان لی بیٲیت
 هه رچی به نده كانی تویه گومرای ده كهن و كه سیشیان لی نابیٲ اله
 نه وهی تازه) مه گهر خرابه كار و تاوانكار نه بیٲت، په روه ردگارا له
 خوم و دایك و باوكم و نه وانه خوشبیه كه دینه مالم به ئیمان و
 باوه روه، هه روه ها له ئیماندارانی ٲیاو و ئیماندارانی ئافره تی ش
 خوشبیه، سته مكارانی ش ته نها تی اچوون نه بیٲت هیچی تر نه كه یته
 به شبیان.

دروست کردنی که شتییه که

پاش نزاکی نوح که داوای کرد له خوی گهوره که بی
بروایان له ناو بیات پهروه ردگاریش فهرمانی کرد به نوح که
که شتییه کی گهوره دروست بکات له تهخته و دار، وه له هه موو
دروستکراویک نیرو و مییه کی تییکات، نوحیش گوپرایه لی
فهرمانه که ی پهروه ردگاری کرد و له گهل ئه و که سانه دا که بروایان
پی هینابوو دهستیان کرد به دروست کردنی که شتییه کی گهوره تا
ئه وه ی لیبوونه وه، پاشان له هه موو دروستکراویک نیرو مییه کی
تییکرد، لهم کانه دا بیبروایان ئه هاتن و پییده که نین بهم ئیشه ی نوح
و گالته یان پی ده کرد و به سوکایه تی کردنه وه ده یانوت ﴿يُنُوْحُ
قَدْ جَدَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدَالَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ

الصّٰدِقِيْنَ﴾ هود ۱۳۶

واته: ئه ی نوح به راستی زور له سه ری چوویت و زیاد له
پیویست بهر بهر هه کانی و شه ره قسه ت له گهل دا کردین ده ی ئه و
سزایه مان بو بیینه که هه ره شه ی پی ده که ییت و هه میشه باسی
ده که ییت و ده مانتر سی نی پی، ئه که ر تو له راستگو یانی.

لافاهه که

ئیسنا کاتی سزای خواییه بو ئه و نه‌هوه سه‌ر سه‌خت و بی باوه‌ره، په‌روه‌ردگارمان فه‌رمانی کرد به زه‌وی که ئاو فرییداته ده‌روه و ئاو برژینیتته سه‌ر زه‌وی، وه فه‌رمانی کرد به ئاسمان که باران ببارینیت، به‌م شیویه سزای خوا هات بو ئه و قه‌ومه و ئاو له ئه‌رز و ئاسمانه‌وه به لیژمه و به خوهره‌م ده‌هاته ده‌روه و داده‌باری زور به توندی، تا ئه‌وه بوو هه‌موو مال و کولان و شوینه‌کانیان پر بوو له ئاو، ئه‌وسا ورده ورده ئاوه‌که له زه‌وی به‌رز بوویه‌وه و که‌شتیه‌که‌ش زیاتر به‌رز ده‌بوویه‌وه که نوح و ئیمانداره‌کان هه‌موویان له ناویدا بوون، له‌م کاته‌دا نوحی میهره‌بان کوره‌که‌ی خوی بینی له ناو کومه‌له شه‌پولیکی ئاودا گیری خوارد بوو خه‌ریک بوو ده‌خنکا، بویه هاواری لیکرد و فه‌رمووی ﴿أَرْكَبَ

مَعْنًا وَلَا تَكُن مَعَ الْكٰفِرِيْنَ﴾ هود (۱۴۲)

واته: روله‌گیان له‌گه‌ل ئیمه‌دا سواریه له‌گه‌ل بیباوه‌راندا مه‌به. به‌لام کوره‌که‌ی له‌م کاته‌شدا هه‌ر سوور بوو له‌سه‌ر بیباوه‌ری

و خۆ به‌زل زانین بویه وتی ﴿سَعَاوِيَّ اِلَى جَبَلٍ يَعْصُمُنِي مِنْ

الْمَاءِ﴾ هود (۱۴۳)

واته: په نا ئه بهمه لای ئه و چيايه و دهمپاريزيت له م زريان و
ئاوه، نوحی به سوژيش زور خه می بوو بويه وتی:

﴿لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ﴾ هود (۴۳)

واته: اروله گيان) ئه مړو هيچ په ناده ريک نيه له توله و
خه شمی خوا کهس بپاريزيت مه گهر که سيک خوا خوی رحمی پی
بکات.

پاشان ئه وه بوو ئاوه که ئه وه ننده بهرز بوويه وه که هرچی که ژ
و کيوه کانيش هه بوو دايپوشي و کوره کهی نوحيش چوه ريزی
خنکاوه کانه وه و مرد، ئه وسا نوح که کوره کهی بينی به و شپوهيه
سوژ و بهزه یی جولاً و وتی:

﴿رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ

الْحَكَمِينَ﴾ هود (۴۵)

واته: ئه ی پوره ردگارم کوره کهم له خیزانی من بوو، بیگومان
په یمانی توش راسته و توش زاناترين و دادپهروه رترینی
فه رمانره وایانیت.

په روره ردگاریش وه لامي دايه وه و فه رمووی:

﴿يَنُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْأَلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ ۗ إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾ هود (٤٦)

واته: ئەى نوح بەراستی ئەو لە خێزانی تو نەبوو، چونکە بەراستی ئەو کرداری چاک نەبوو، کەوابوو داوای شتیکم لی مه که که زانیاریت له بارهیدا نییه، بیگومان من ئامۆژگاریت ده کهم که کاریک نه کهیت خؤت بجهپته ریزی نهفامانهوه.

خیرا نوحیش داوای لیبوردنی له خوا کرد و وتی:

﴿رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ

وَأَلَّا تَغْفِرَ لِي وَتَرْحَمَنِي أَكُنْ مِنَ الْخَسِرِينَ﴾ هود (٤٧)

واته: ئەى پهروهردگرم بەراستی من پهنا ده گرم به تو که داوای شتیك بکهم زانیاریم پئی نهییت، خو ئەگەر لیم خؤش نهییت و بهزهییت پیمدا نهیهتهوه ئەوه دهچمه ریزی خهسارهتمه ندانهوه. داوای ماوهیهکی کهم خوای بالادهست هه موو کافران و بیبروایانی له ناو برد و نوقمی ژیر ئاوی کردن، وه ئیماندارانیشی پاراست و رزگاری کردن،

پاشان له لایهن خواوه فرمان کرا به زهوی و ناسمان و پیمان

وترا:

﴿يَتَأْرَضُونَ عَلَى الْمَاءِ وَيَسْمَأُ أَقْلَعِي وَغِيضَ الْمَاءِ وَقُضِيَ

الْأَمْرُ وَأَسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ ط وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾

هود ٤٤

واته: ئه‌ی زهوی ئاوه‌که‌ت با روځینه‌وه به ناخندا، ئه‌ی

ناسمان: توش با بهس بیت و باران مه‌بارینه، ئیتر ئاوه‌که روځوو،

فرمانیش به‌ریکی و ته‌واوی ئه‌نجامدرا، که‌شتیه‌که‌ش له‌سه‌ر

کیوی اجودی) که له کوردستانی باکوره) وه‌ستاو له‌نگه‌ری گرت،

وترا: ده‌ک دووری له به‌زه‌یی خوا و تیاچوون بو به‌ره‌ی سته‌مکاران.

پاشان پیغه‌مبه‌ر نوح و هموو ئیمانداره‌کان دابه‌زینه‌ سه‌ر ئه‌و

زه‌وییه و هموو گیانداره‌کانیشیان داگرت و ژیانیکی تازه‌یان

ده‌ست پیکرده‌وه، ژیانیکی پر له خو‌شی و به‌خته‌وه‌ری و، دوور له

بیب‌روایان و سته‌مکاران و، پر له برایه‌تی و دادپه‌روه‌ری و

خوشگوزه‌رانی، ژیانیک که‌ته‌ن‌ها خوی تیدا ده‌ناسرا و غه‌یری خوی

تیدا به‌هیچ داده‌نرا.

په‌روه‌دگارا ژیانی خو‌ش و پر له هیواش به‌خشیت به‌ئیمه

و، بمانپاریزیت له‌خه‌لکانی سته‌مکار و زالم و، هه‌رده‌م ئاینی

ئىسلام له ھەموو شوپىنىك سەرکەوتوو و بالادەست بکەيت..
آمين... آمين

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۲۰۹/۴/۸

والسلام عليكم و رحمة الله

زنجیره‌ی چیرۆکه قورنانبه‌کان

- 1- کهشتی رزگار بوون چاپ کراوه
- 2- ووشتره خواییه‌که چاپ کراوه
- 3- یارانئ شه‌که‌وت چاپ کراوه
- 4- کهنجینه‌کانی قاروون چاپ کراوه
- 5- گویره‌که ئالتونیه‌که چاپ کراوه
- 6- کیوه بالگرتووه‌که
- 7- خاوهن فیله‌کان
- 8- په‌پوی چاکه‌کار
- 9- خوانه ئاسمانیه‌که
- 10- مانگا سه‌یره‌که

چاوهروانی به‌شه‌کانی تری ئەم زنجیره یه‌بن .

انشاءالله

نیمه‌ش چاوهروانی دوعای خیرتانین .

زنجیره‌ی چیرۆکه قورئانیه‌کان

۱- کهشتی رزگار بوون

چاپ کراوه

۲- ووشتنه خواییه‌که

چاپ کراوه

۳- یارانێ ئه‌شکه‌وت

چاپ کراوه

۴- گه‌نجینه‌کانی قاروون

چاپ کراوه

۵- گوێره‌که ئالتونیه‌که

چاپ کراوه

۶- کیوہ بالگر تووہ کہ

۷- فاوہن فیلہ کان

۸- پھ پوی چاکہ کار

۹- فوانہ ئاسمانیہ کہ

۱۰- مانگا سہ یرہ کہ

چاودروانی بہ شہ کانی تری نہم زنجیرہیہ بن

نیمہ ش چاودروانی دوعای خیرتائین.

E-mail-faqezana@yahoo.com

له‌سه‌ر نه‌رکی گتییغانه‌ی نه‌جوی چاپکراوه
هه‌ولێر - بازارێ رووشنبیری